

Türk Kütüphaneciler Derneği XV. Genel Kurulu'na Sunulan Genel Yönetim Kurulu Raporu

Saygıdeğer Üyelerimiz

Derneğimizin XV. Genel Kurulu'nda huzurunuzda olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Böylece, tek birimli bir Dernek halinden çok şubeli Dernek haline geçişimiz üzerinden 30 yılı aşkın bir zaman geçmiş olduğunu gururla hatırlıyoruz. Bu, Derneğimizin 43 yılı geride bıraktığını da gösteriyor. Yurdumuzun önemli siyasi ve iktisadi sıkıntılar içinde bulunduğu bir dönemde Derneğimiz sizden aldığı güç ve ilhamla, çalışmalarını sürdürüyor. Kuşkusuz, Derneğimizi yönetme görevini üstlenenler için Genel Kurullarımız gerçek bir esin kaynağı, özendirme kaynağı olmaktadır. Bu, yüzden Genel Kurul toplantılarımızı, birçok benzer kuruluşun aksine, süresini geçirmeden toplamayı görev biliyoruz. Bu dostluklarımızı pekiştirme, bilgi ve görüş alışverişinde bulunma ihtiyaçlarımızı da büyük ölçüde gideriyor.

Genel Kurulumuzun Aziz Üyeleri

Önceki dönemlerde olduğu gibi, raporumuza başlarken kütüphanelerimizin durumunu dile getiren bazı hususlara temas etmek isterdik. Özellikle de, kütüphanelerimizdeki bir takım iyileştirmelerin ve gelişmelerin müjdesini vermek dilerdik. Yazık ki bu konuda söylenebilecek fazla söz yok. Eğer kütüphanelerimizin durumlarını değerlendiren açıklamalar yapsaydık, XIV. Dönem Genel Kuruluna sunulan Genel Yönetim Kurulu raporunda yapılan değerlendirmeyi aynen, belki de fazlasıyla tekrarlamamız gerekecekti. Böyle bir tekrardan kaçınmak için, geçen iki yıllık sürede kütüphanelerimizde ve kütüphanecilerin özlük haklarında göz doldurur bir gelişme olmadığını, üzülmekle yetineceğiz. Anlaşıyor ki bu durum, kütüphaneciliğin kültür ve eğitim hayatındaki hizmetlerinin önem ve değeri toplumca, özellikle de yetkililerce anlaşılınca kadar, böyle sürüp gidecek. Bu noktada bizlere çok önemli görevler düşeceğini unutmamak gerektiği kanaatindeyiz: O görevler, işbirliği anlayışı içinde, sorunlarımızı ilgililere, yetkililere, bıkmadan-usanmadan anlatmak olarak özetlenebilir. Bunu da, sizlerin teşvik ve desteğinizle, kuşkusuz, Derneğimiz ve öteki kardeş meslek kuruluşları yapacaktır.

Bu hususu açıkladıktan sonra, XIV. Dönemdeki çalışmalarımızı açıklamaya geçebiliriz:

Genel Merkez Organları

21 Eylül 1990'da yapılan XIV. Genel Kurulumuzda Genel Yönetim Kurulu'ndaki görev süresi dolan dört üyemiz yerine seçilecekler için seçim yapılmış, bu üyeliklere Tuncel Acar, İbrahim Karaer, Fuat Koç ve Yusuf Kayan arkadaşlarımız seçilmişlerdi. Görevleri XV. Dönemde de sürecek olan Altınay Semikli, Ahmet Kara, Doğan Atılğan ve Fahrettin Özdemirci'nin de katılımıyla Necmeddin Sefercioğlu'nun başkanlığında oluşan Genel Yönetim Kurulumuz, Başkan yardımcılıklarına Altınay Semikli ve İbrahim Karaer'i, Genel Yazmanlığa Tuncel Acar'ı, Sayman üyeliğe Fuat Koç'u, Vezneci üyeliğe Ahmet Kara'yı seçerek iş bölümü yapmış; Fuat

Koç'un resmi ve özel işlerdeki meşguliyeti yüzünden ayrılması üzerine sayman üyeliğe Fahrettin Özdemirci getirilmiş, Fuat Kaç da Kuruldaki üyelik görevini sürdürmüştür. Genel Yönetim Kurulumuz bu yapısını toplantımıza kadar devam ettirmiştir. Genel Başkanımız ile Yönetim Kurulu üyelerimizden Altınay Sernikli, Ahmet Kara, Doğan Atılğan ve Fahrettin Özdemirci'nin görev süreleri dolmuş olup bunların bulunduğu görevler için yeniden seçim yapılması gerekmektedir.

Rahim Erişti, İzzet Özgüç ve Bilge Tezel'in oluşturduğu Genel Denetleme Kurulu ile Nail Bayraktar, Müjgan Cumbur, Hasan Duman, Osman Ersoy ve Berin U. Yurtdoğ'un üye bulunduğu Genel Haysiyet Divanımız da, oluşumlarını dönem sonuna kadar muhafaza ettiler. Görev süresi dolan bu üyelikler için de seçim yapılacaktır.

Şubelerimiz

XIV. çalışma döneminde Aksaray, Diyarbakır, Sakarya ve Sinop illerinde şube kurmak üzere yapılan başvurulara olumlu cevap verilmiş ve başvuranlar "Kurucu Kurul" olarak yetkilendirilmiş ise de, bunlardan yalnız Sakarya Şubesi tüzel kişilik kazanabilmiştir. Öteki şubelerin kuruluşu ya mahalli formalitelerin uzaması, ya da kurucuların ihmali yüzünden gerçekleşmemiştir. Daha önce kurulan Kırıkkale Şubesi'nin de ilk genel kurulunu kanunun ön gördüğü sürede toplayamadığı için tüzel kişilik kazanmadığı öğrenildi.

Şubeler yönünden bizi üzen başka iki olay da, Adana ve Erzincan Şubelerimizin kapanmasıdır. Adana Şubesi son Genel Kurulunda yönetimde görev almak isteyen çıkmadığından kendini feshetme yoluna gitmiş, Erzincan Şubemiz ise Genel Kurulunu zamanında yapmadığı için mahkemece kapatılmıştır. Erzincan şubemizden Anatüzüğümüz gereğince Genel Merkeze intikal eden eşyalar ise, İl Halk Kütüphanesine bağışlanmıştır.

Öte yandan Kırıkhan, Niksar ve Silifke ilçelerinde şubemizi açmak için yapılan başvurular, yıllardır süregelen şubelerimizi il temelinde oluşturma ilkemiz dolayısıyla geri çevrilmiştir. İl Merkezlerinde bile kurulması mümkün olmayan veya kapanmak durumunda kalan şubeler varken, şubeleri ilçe merkezlerine yaymanın gereksizliği kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Bu olumlu ve olumsuz gelişmelerden sonraki duruma göre, şu anda faal olan şubelerimiz şunlardır: Amasya, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Denizli, Edirne, Eskişehir, Erzurum, Giresun, Hatay, İstanbul, İçel, İzmir, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Kütahya, Manisa, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Samsun, Sinop, Tekirdağ, Tokat, Uşak, Zonguldak. Yani, yeni çalışma dönemine yine 31 şube ile giriyoruz.

Bilindiği gibi, şubelerimizin önemli bir bölümü halk kütüphanesi binalarında faaliyet göstermekte, bu yüzden sözkonusu şubelerin buldukları halk kütüphanesinin bünyesinde kurulmuş ve öyle faaliyet gösteren bir yardım derneği olduğu izlenimi ortaya çıkmaktadır. Oysa şubelerimiz, halk kütüphanesi yapılarında o kuruluşlarımızın konduğu bulunmaktadır ve tümü ile onlardan bağımsız kuruluşlardır. Şube yöneticilerimizin, bu izlenimi ortadan kaldıracak faaliyet ve davranış göstereceklerine ve halk kütüphanesi dışındaki meslektaşlarımızın demegimize üye olmalarını ve çalışmalara katılmalarını sağlayacaklarına inanıyoruz.

IFLA İle İlişkiler ve IFLA 95

Derneğimiz ve bazı kütüphanecilik kurumlarımızın üye bulunduğu IFLA (Kütüphane Dernek ve Kurumları Milletlerarası Federasyonu) ile olan ilişkilerimiz çalışma dönemimizde, gelişerek devam etti. Bu cümleden olarak;

a) Bu kuruluşun tahakkuk ettirdiği aidat borçlarımızı aksatmadan, 1990, 1991 ve 1992 yıllarına ait olmak üzere ödedik. Bunların toplam tutarı 6.423.230.TL'dir.

b) Genel Başkanımız Prof. Dr. Necmeddin Sefercioğlu, bu kuruluşun 1991'de Moskova'da ve bu yıl Yeni Delhi'de toplanan konferansına katıldı. Genel Başkan Yardımcımız Altınay Sernikli de Milli Kütüphane Başkanı olarak bu toplantılara katıldı. Ayrıca, çeşitli kurumlara yazdığımız yazılarla başka kütüphanecilik kurumlarından meslektaşlarımızın da, 1995'te İstanbul'da toplanacak Genel Konferans için deneyim kazanmalarına yardımcı olmak üzere bu konferanslara gönderilmesini rica ettik. Bunun üzerine, 1991'deki Moskova Konferansını 15 kişinin, bu yılki Yeni Delhi konferansına 10 kişinin katılması mümkün oldu.

1995 yılında İstanbul'da yapılması için girişimde bulunulduğu XIV. Genel Kurulumuza sunulan Genel Yönetim Kurulu raporunda belirtilmiş olan, bir IFLA Konferansı'nın Türkiye'de toplanması ile ilgili gelişmeler de şöyle özetlenebilir:

Zamanın IFLA Başkanı Dr. Hans-Peter Geh ile Genel Sekreter Mr. Paul Nauta, 10-14 Kasım 1990 tarihleri arasında yurdumuzu ziyaret ettiler. Ankara ve İstanbul'da kaldıkları sürece çeşitli kütüphaneleri, müzeleri, turistik yerleri gezen IFLA yetkilileri zamanın Kültür Bakanı sayın Namık Kemal Zeybek tarafından kabul edildiler, düzenlediğimiz toplantılarda meslektaşlarımızla tanıştılar, IFLA Genel Konferansı üzerinde görüş alışverişinde bulundular ve dönüşlerinde hazırladıkları çok olumlu bir raporu IFLA Yönetim Kuruluna sundular. Raporu benimseyen IFLA Yönetim Kurulu, 1995'teki 61. IFLA Genel Konferansı'nın İstanbul'da yapılmasını oy birliği ile kabul etti ve durumu bize 1990 yılı Aralık ayında bildirdi. Böylece, IFLA 1995 Genel Konferansı'nın Türkiye'de yapılması kesinleşmiş ve konferansın hazırlık süreci başlamış oldu.

Koferans hazırlıkları ile ilgili çalışmaların başlangıcında, bir Genel Konferans logo'su, bir Genel Konferans ana teması ve alt konferans temaları ile Genel Konferans Ön Semineri teması için öneriler hazırlanması ve IFLA Yönetim Kurulu'na sunmamız gerekiyordu. Logo için meslektaşımız sayın Sönmez Taner aracılığında bir grafikerin yardımını sağladık.

Bu grafiker, bize altı ayrı logo örneği çizdi. Biz bunları IFLA Merkezine ilettik. Temalar için de, şubelerimiz aracılığı ile ve bizzat mektup yazdığımız meslektaşlarımızdan derlediğimiz önerileri İngilizceye çevirerek IFLA Merkezine sunduk. Konferansın tarihi için de 20-26 Ağustos tarihlerini önerdik. IFLA Yönetim Kurulu logo önerilerinden birini seçti, sunduğumuz önerileri esas alarak IFLA 1995'in ana temasını "Geleceğin Kütüphaneleri" olarak tespit etti. Alt temaları da yine önerilerimizden çıkararak belirledi. Ön Seminer teması da aynı yolla ortaya çıkarıldı. Konferans için önerdiğimiz günlerde aynen belirlenmiş oldu.

İlk hazırlık çalışmaları arasında yer alması gereken işlerden biri de bir Düzenleme Komitesi'nin kurulmasıydı. Bunu sağlamak için çeşitli kurumlara yazı yazarak birer temsilci bildirmelerini istedik. Bunların bildirecekleri adlara, ülkemizin kütüphanecilik otoritelerinin adlarını ekleyerek bir "Milli Düzenleme Komitesi" kurmak istiyorduk. Fakat, yazı gönderdiğimiz kurumlardan aldığımız cevaplarda verilen adların, çoklukla o kurumların yetkisiz elemanları

olduğunu gördük. Bu yüzden de Komiteyi oluşturmayı ertelemek zorunda kaldık ve bu Komiteyi kurma işini bu Genel Kurulda seçilecek yeni üyelerin katılması ile oluşacak yeni Genel Yönetim Kurulu'na bıraktık. Anılan Kurulun bu oluşumu, IFLA yöneticilerinin sağlanan tavsiyelerine uygun bir biçimde gerçekleşeceğine inanıyoruz.

Genel Konferansa hazırlık çalışmaları yönünden attığımız önemli bir adım da, Genel Konferansın fiziksel hazırlıkları için, kongre düzenlemede yeterliliğini kanıtlamış bir turizm kuruluşu ile anlaşma yapmamız oldu. Kongresist adını taşıyan bu firma, Genel Konferansın bilimsel ve meslekî konular dışında kalan bütün hazırlık çalışmalarını üstlenmiştir. Yani otel rezervasyonları, sosyal ve kültürel faaliyetler, konferans salonlarının sağlanması, teknik imkanların sağlanması gibi bütün çalışmalar bu kuruluşça gerçekleştirilecek, Derneğimize ve Düzenleme Komitesine yalnızca meslekî konulardaki düzenlemeleri gerçekleştirmek kalacaktır. Kongresist ile yapılan sözleşmeye göre, bu kuruluşu ürettiği hizmetlerin maliyeti ile bunun %7'si miktarında ödeme yapılacaktır.

IFLA Konferansı hazırlıklarına ilişkin en büyük sorunumuz, konferans giderlerinin 1/3'ünü sağlamakta karşılaştığımız güçlülük. IFLA'nın Genel Konferans yönergesine göre, Genel Konferans giderlerinin 1/3'ü ev sahibi ülke tarafından karşılanır. Bu ise bir milyon dolarlık bir miktardır. Böyle milletlerarası bir Genel Konferans sadece Derneğimizi ve kütüphanecilik kuruluşlarımızı değil, özellikle hükümetimizi ilgilendirir. Bu konferansın başarısı ülkemizin yüzünü ağartacak, başarısızlığı ise, kuşkusuz, millet olarak hepimizi utandıracaktır. Bu hususları, kendilerini ziyaret ettiğimiz Kültür Bakanlarımıza ve başka yetkililerimize anlattık. Ayrıca Kültür Bakanlığı'na yazılı başvuruda bulunarak Bakanlık Bütçesi'ne 1991-1995 yıllarına sari olarak IFLA Genel Konferansı ödeneği konmasını istedik. Bu konuda sözlü olarak vaad almamıza rağmen, anılan ödenekler bütçeye konulmadı. Yalnızca 1991 bütçesinden, IFLA faaliyetlerinde kullanılmak kaydı ile Derneğimize 49.750.000 TL aktarıldı.

IFLA'nın 1995 Genel Konferansı ile ilgili olarak, Milli Kütüphane Başkanlığı'nın katkısı ile gerçekleştirilen çok başarılı bir tanıtım çalışmasını da bu vesile ile bilginize sunmak isteriz. Bu yıl Hindistan'da yapılan Genel Konferans dolayısıyla açılan sergide Milli Kütüphane tarafından kiralanmış standda, ziyaretçilere IFLA 1995'in logosu ile, konferans temasının Milli Kütüphane ile Derneğimizin adresleri bulunan nefis baskılı "sayfa belirleme kartları", üzerinde kumaşla yapılmış Türk motifleri bulunan davetiyeler, IFLA 1995 logosu basılmış pusulaların bağlı olduğu nazar boncukları ve mini paketler içinde Türk lokumu ayrıca Türkiye ile ilgili tanıtım broşürleri dağıtıldı. Türk standı serginin en çok ilgi gören birimlerinden biri oldu. Bu standın açılmasını sağlayan Milli Kütüphane'ye ve başkanı Altınay Semikli'ye minnet ve şükran borçluyuz. Orada, IFLA 1995'in duyurusu en başarılı bir biçimde gerçekleştirilmiş oldu.

IFLA Genel Konferans hazırlıklarının Düzenleme Komitemizin tavsiyeleri ışığında ve Hükümetimizin yapacağına inandığımız yardımları ile başarılı bir biçimde gerçekleşeceğine ve hem meslektaşlarımızın, hem de aziz milletimizin 120'yi aşkın ülkeden 3.000 dolayında seçkin kütüphaneciyi Türk konukseverliğine yakışır bir biçimde ağırlamanın onurunu yaşayacağına yürekten inanıyoruz.

Yayımlar

Çalışma dönemimizde, Derneğimiz yayın organı **Türk Kütüphaneciliği**'ni aksatmadan çıkardık. İki yıl içinde 1990 yılına ait dördüncü cildin dördüncü sayısını, 1991 yılına ait beşinci cildin dört sayısını ve bu yıla ait altıncı cildin ilk üç sayısını yayımladık. Bu dönemdeki yayın

çalışmalarımız Genel Başkan Yardımcımız Altınay Sernikli'nin başkanlığında Tuncel Acar, Doğan Atılğan, Fahrettin Özdemirci ve Yusuf Kayan'dan oluşan yayın kurulumuzca yürütüldü.

Çalışma dönemimizde Genel Merkezimiz için sağladığımız "masa üstü yayıncılık" programının yüklü bulunduğu bilgisayar ve yazıcı aracılığı ile Dergimizin hemen bütün sayılarını kendimiz hazırlama imkânına kavuştuk. Dizgi ve düzenleme işlerini bilgisayarla gerçekleştirdiğimiz ve yazıcıdan baskıya verilecek sayfa kopyalarını aldığımız bu sayıların, geçen yıllarda olduğu gibi, Milli Kütüphane Basımevi'nde, sadece yüz nüshasının bu kütüphanemize verilmesi karşılığında basılması dönemimizde de sürdü. Sağladıkları kolaylık için Milli Kütüphane yöneticilerine şükran borçluyuz.

Türk Kütüphaneciliği'ni, yayımlanışının 41. yılına girmesi dolayısıyla, 6. ciltten başlayarak birinci hamur kâğıda basarak yayımlıyoruz. Böylece dergimiz içerik dolgunluğu yanında biçim güzelliği de kazanmış oldu.

Bu dönemde, önceki dönem basımı tamalanmış, fakat henüz matbaadan alınmamış olan **Prof. Dr. Osman Ersoy'a Armağan ve 40. Yıl Kütüphanecilik Kurultayı Bildirileri** kitaplarının yayın alanına sokulmasını sağladık. Özellikle ikinci kitabın baskı ücretine ilişkin uzlaşmazlığın çözümlenmesi ile uzun süre uğraşmak zorunda kaldık. Basılan nüshalardan önemli bir kısmını kullanılmayacak kadar kusurlu basan matbaacıyı daha önce anlaşmış olan bedelin üçte birini almaya razı ettik. Basılan miktarın dörtte biri olan bozuk nüshaları da kendisine imha ettirdik.

Yayınla ilgili çalışmalarımızı bilgisayar ve yazıcı alımında yoğunlaştırdığımız için, bu dönemde kitap yayını yapma imkânı bulamadık. Ama yaptığımız çalışmalarla ve gerçekleştirdiğimiz yatırımla, bundan sonraki kitap yayımının alt yapısını hazırlamış olduk. Önümüzdeki dönemde çok sayıda kitabı yayına hazırlamak ve yayımlamak mümkün olabilecektir.

Yeri gelmişken çıkışına yardımcı olduğumuz bir yayını da anmalıyız. Ankara Üniversitesi DTCF Kütüphanecilik Bölümü öğrencilerinin hazırladığı 1991 Mezuniyet yılının basımına önemli sayılabilecek yardımda bulunduk. Böylece genç meslektaşlarımızın bu faaliyetine küçükte olsa bir katkıda bulunmanın hazzını yaşadık.

Özlük Hakları İle İlgili Çalışmalarımız

Meslektaşlarımızın ve öteki kütüphane çalışanlarının özlük hakları konusundaki başlıca çalışmalarımız aşağıda özetlenmiştir.

a)- XIV. Genel Kurulumuzda dile getirilen bir dileği göz önüne alarak, üniversitelerimizde lise mezunu kütüphane çalışanları için "açık öğretim" yoluyla ön lisans programı çalışmasını gündeme getiren bir yazıyı Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'na sunduk ve bunun mümkünse gerçekleştirilmesini istedik. YÖK'ün bu yazımızın birer örneğini Kütüphanecilik Bölümü bulunan üniversitelere göndererek ilgili bölümlerden görüş istediğini, fakat onların herhangi bir görüş belirtmediklerini öğrendik. Yaptığımız özel temaslardan edindiğimiz izlenim, üniversitelerimiz kütüphanecilik bölümlerinin ön lisans programına sıcak bakmadığı şeklindedir. Bu durumda yapılacak başka işlem yoktu. Çünkü, istenen öğretimi yapacak kurumlar ona hazır değil veya karşı idi.

b)- Çalışma dönemimizde özlük haklarımızla ilgili olarak üzerinde durduğumuz ikinci

konu, kütüphanecilerin "teknik hizmetler sınıfı"na alınması oldu. Bunu gerçekleştirmek için, dönemimizde görev yapan Kültür Bakanları sayın Namık Kemal Zeybek, sayın Gökhan Maraş, ve sayın Fikri Sağlar'ı ziyaret ederek konu ile ilgilenmeleri dileğinde bulunduk, Genel Başkanımız Kütüphane Haftalarında yaptığı konuşmalarda bu isteğimizi dile getirdi, ayrıca konuya ilişkin gerekçeli yazılar hazırlayarak Kültür Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı'na sunduk. Konu ile ilgilenen Kültür Bakanlığı, bizim gerekçelerimize dayanan bir yazıyı Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'na gönderdi. YÖK Başkanlığı'nın bu yazıyı konuyu inceleyip bir rapor hazırlaması için bir komisyona havale ettiğini, komisyonunda raportör olarak o zamanki üniversite rektörlerinden birini görevlendirdiğini öğrendik. Ama ne hikmetse ne sayın -şimdiki eski- rektörlerden, ne anılan komisyondan, ne de YÖK'ten bir haber çıktı. Talebimiz komisyona havale edilmiş olarak bekliyor.

c)- Üniversite kütüphanelerinde çalışan meslektaşlarımızın durumunu iyileştirmeyi ve Üniversitelerdeki Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanları ile Fakülte ve benzeri üniversite birimlerinin kütüphaneleri arasında organik bir bağ kurmayı öngören, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun ilgili maddelerinde değişiklik yapmaya yönelik bir tasarı hazırlamak üzere XIV. Dönemde üniversite kütüphanecisi arkadaşlarımızdan oluşan bir komite kurulmuş, buna Genel Başkanımızın da katıldığı çalışmalar sonunda ortaya çıkan metni 2547 sayılı kanunda değişiklik yapmayı amaçlayan çalışmalar yapan yetkililere ulaştırmak istedik. Fakat böyle bir yatkılı kurum bulamadık. Yükseköğretim rejminde köklü değişiklikler yapmayı programına koymuş olan yeni hükümetin, 2547 sayılı kanunda değişiklikler mi düşündüğü, yoksa yeni bir kanun tasarısı mı hazırlamakta olduğu, bu çalışmaların hangi kurullarla yürütüldüğü son zamanlara kadar gizli kaldı. Bu yüzden değişiklik önerilerimizi ilgili yerlere ulaştıramadık. Son haftalar içinde, Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı tasarıyı görmek mümkün oldu. Üniversitelerden görüş istenen bu tasarı, 2547 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştirmeyi amaçlamakta ve daha çok üniversite birimlerinin yöneticilerinin atanmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. Tahmin edileceği gibi, bu yeni tasarıda da üniversite kütüphaneleri hiç ele alınmamıştır. Ancak, seçilecek Genel Yönetim Kurulumuz için, elimizdeki taslağı (daha doğrusu önerileri) iletecek yer ortaya çıkmıştır. Söz konusu önerilerin, en kısa zamanda Milli Eğitim bakanlığı'na ulaştırılması ile, önerilerimizin ilgililere resmen ulaştırılması sağlanmış olacaktır.

Kütüphane Haftaları

1964 yılında Derneğimize başlatılan ve geçen zaman içinde toplumun malı haline gelen Kütüphane Haftaları'nın hazırlanması sorumluluğunun bir kaç yıldır Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü üstlendiği için, Derneğimiz Ankara'daki kutlama çalışmalarına düzenlediği konferans ve açıkoturumlarla katılmayı tercih etti. Şubelerimiz de, aynı anlayışla, çevrelerinde düzenlenen Kütüphane Haftası çalışmalarına değişik yönlerden katkıda bulundular.

Genel Merkezimiz 27. Kütüphane Haftası kutlamalarına, konuşmalarını ilk kez kütüphanecilik eğitimi gören gençlerimizin oluşturduğu bir açıkoturum ve dört konferans ile katıldı. 28. Kütüphane Haftası'nda ise, üç konferansı Genel Merkezimiz düzenledi. Bu çalışmalara, Ankara Şubemiz de düzenlediği etkinliklerle katkıda bulundu.

Kütüphane Haftaları bundan böyle meslek derneklerinin önderliğinde oluşturulacak kurullar tarafından düzenlenmesi yolunda Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nden alınan bir öneri olumlu karşılanmış ve Derneğimizin eski yıllarda olduğu gibi, Kütüphane Haftaları'nın düzenlenmesine, ilgili kuruluşlarla işbirliği ederek, önderlik edebileceği ilgili

Bakanlığa bildirilmiştir. Haftalara ilişkin düzenlemelerin, bu şekilde daha etkili olacağı düşünülmektedir.

Yaptığımız Ziyaretler

Çalışma dönemimizde, yeni atanmaları dolayısıyla kendilerini kutlamak ve mesleğimizin sorunları hakkında bilgilendirmek amacı ile eski Kültür Bakanı sayın Gökhan Maraş'ı 21.07.1991 tarihinde, şimdiki Kültür Bakanı sayın Fikri Sağlar'ı da 27.01.1992 tarihinde ziyaret ettik.

Yönetim Kurulu olarak ziyaret ettiğimiz bir başka yetkili, IFLA hazırlık çalışmaları için mali destek rica ettiğimiz, zamanın Kültür Bakanlığı Müsteşarı sayın Acar Okan oldu. 12.08.1992 tarihinde yapılan bu ziyarette, sayın Acar, Derneğimize transfer harcamaları ödeneğinden elli milyon lira aktarılmasına çalışacağını vaadetti ve bu vaadini gerçekleştirdi.

Göreve atanması dolayısıyla kutlamak için ziyaret ettiğimiz bir başka yetkili Kütüphaneler Genel Müdürü sayın Prof. Dr. Tülin Sağlamtuğ oldu. 18.03.1992 günü yapılan bu ziyaret sırasında, halk kütüphanelerimizin sorunlarını görüştük ve kendisine başarılar diledik.

Bu yıl, gelenek haline gelmesini dilediğimiz bir ziyaret programını da başlattık. Bu, kütüphane haftalarında devlet büyüklarını ziyaret olarak özetlenebilir. Bu cümleden olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı sayın Hüsamettin Cindoruk, 31 Mart 1992 günü Genel Başkanımız ile Genel Başkan yardımcılarımız tarafından ziyaret edildi. Bu ziyarette sayın Cindoruk'a Derneğimiz, çalışmalarımız ve 1995'teki IFLA Genel Konferansı ve hazırlıkları hakkında bilgi verildi ve Konferansın mali yönden desteklenmesi için yardımları rica edildi. TRT'nin radyo ve televizyon haberleri ile kamu oyuna da duyurulan bu ziyaret olumlu izlenimler yarattı. Ziyaret programımızda sayın Cumhurbaşkanı ile sayın Başbakan da bulunmakta idi. Ancak o sıradaki yoğun meşguliyetleri dolayısıyla, Kütüphane Haftası içinde ziyaret izni alınamadı.

Bu tür ziyaretlerin bundan böyle her Kütüphane Haftası'nda tekrarlanmasının hem sorunlarımızı üst görevlilere iletmek hem de sesimizi iyi duyurmak bakımından çok yararlı olacağına inanıyoruz.

Yurdumuza ve Derneğimize Yapılan Ziyaretler

Milli Kütüphane'nin davetlisi olarak Ankara ve İstanbul'da ziyaretlerde bulunan ve bazı kütüphaneleri gezen Arnavutluk Milli Kütüphanesi Müdürü 20 Ağustos 1991'de Derneğimizi de

ziyaret etti. Genel Merkezimizce kendisine Genel Başkanımız ile Genel Yazmanımızın ve Vezneci üyemizin de katıldığı bir akşam yemeği verildi.

Yine Milli Kütüphane'nin davetlisi olarak 16-26 Eylül 1991 günlerinde Türkiye'ye gelen ve Ankara, Nevşehir, Konya ve İstanbul'da inceleme ve ziyaretlerde bulunan Azerbaycan Milli Kütüphanesi Müdürü Leylâ Rafova, Kütüphaneler Genel Müdürü Kerim Tahirov, Azerbaycan İlimler Akademisi Kütüphane Müdürü Makbule Hasanova ve çocuk kütüphanecisi Fizure Kulieva, 18 Eylül 1991'de Derneğimizi ziyaret ederek çalışmalarımız hakkında bilgi aldılar. Aynı günün akşamı kendilerine Genel Yönetim Kurulu Üyelerimiz'in de katıldığı bir akşam yemeği verdik ve Derneğimizin yayınlarından oluşan armağanlar sunduk.

Depremzede Kütüphane Çalışanlarına Yardım Kampanyası

Mart ayında Erzincan ve çevresinde vukubulan ve hem can, hem de mal kaybına sebep olan depremde halk kütüphanesi çalışanlarının da büyük zarar gördüğünün öğrenilmesi üzerine, 16 Mart'ta yardım kampanyası başlattık ve bütün kütüphanecileri ve kütüphane çalışanları ile kütüphane dostlarını bu kampanyaya katılmaya çağırdık. Şubelerimizin de aracı olduğu bu kampanya sırasında, toplam 10.565.532 liralık yardım sağlandı ve Erzincan'daki depremzede meslektaşlarımıza gönderildi.

Bu kampanyada sağlanacak paranın fazla olmayacağını biz de biliyor ve fazlasını beklemiyorduk. Katılma için miktar ne kadar az olursa olsun, onun maddi olmaktan çok manevi değeri vardı. Hem kütüphanecilerin birbirinin yarasını sarmağa güçlerinin yettiğine koşacağını gösterecek, hem de meslek dayanışmasının güzel bir örneği olacaktı. Kampanyanın bu bakımdan amacına ulaşmış olduğu söylenebilir. Ancak daha çok katılma daha çok yardım sağlanabileceği düşüncesi de elbet yabana atılmaz. Ne yapalım ki, gücümüz bu kadar yetti. Bu vesile ile kampanyamıza katkıda bulunan herkese ve bunun gerçekleşmesine yardımcı olan şubelerimiz yöneticilerine teşekkürü borç biliriz. Erzincanlı meslektaşlarımıza da bir daha geçmiş olsun dilekelerimizi iletir, böyle bir felakete bir daha karşılaşılmamasını Tanrı'dan dileriz.

Perran Özben Ödülleri

Rahmetli kurucularımızdan Perran (Eralp) Özben'in anısını yaşatmak amacıyla ailesi tarafından konulmuş olan "Perran Özben Kütüphanecilik Ödülü" çalışma dönemimizde de verilmeğe ve ödülle ilgili değerlendirme çalışmaları Derneğimiz tarafından yürütülmeğe devam edildi. 1991 ve 1992 yılları ödülleri, Kütüphane Haftalarında kazananlara törenle verildi.

ÜNAK'ın Kuruluşu

Üniversite Kütüphanecisi meslektaşlarımızın Derneğimizin "Üniversite Kütüphanecileri Altkurulu" oluşturma yolundaki isteklerinin olumlu karşılandığı, dört meslektaşımıza altkurulu oluşturmak için yetki verildiği, hazırlayacakları yönergenin Genel Yönetim Kurulunca kabul edilmesinden sonra faaliyete geçecekleri XIV. Genel Kurulumuza sunulan Genel Yönetim Kurulu Raporunda açıklanmıştı.

Uzun bir sessizlikten sonra, ÜNAK kısa adı ile anılan Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği adıyla yeni bir meslek derneği kurulduğunu öğrendik. Bu derneği kuran meslektaşlarımız, Derneğimizce altkurul için bir yönerge hazırlamalarının istenmesinden sonra "mademki yönerge hazırlayacağız, tüzük hazırlayıp ayrı bir dernek kuralım" düşüncesi ile hareket ettiklerini ve ÜNAK'ın böylece doğduğunu belirttiler. Bu düşünce ve davranışı saygı ile karşıladık. Meslek alanlarımızın sadece bir bölümünü ilgilendiren bu kardeş Dernege başarılar diler, çalışmalarının mesleğimiz için yararlı olmasını temenni ederiz.

Kayıplarımız

Çalışma dönemimizde, kurucularımızdan **Beria Akbal**'ı kaybettik. 4 Aralık 1991'de vefat eden rahmetli'nin cenaze törenine Türk Eğitim Vakfı aracılığı ile çelenk göndererek

katıldık. Bu arada, yine kurucularımızdan sayın **Rüşen Alayhoğlu**'nun vefat ettiğini üzülerək öğrendik.

Bir kütüphane çalışanı arkadaşımızın doğudaki terör olaylarının kurbanı olarak aramızdan ayrılması da bizi yürekten yaraladı.

Bunlara ve öğrenemediğimiz için kendilerini anma imkânı bulamadığımız öteki bütün meslektaşlarımıza Tanrı'dan rahmet dileriz.

Şubelere Verilen Borçlar ve Yapılan Yardımlar

XIV. Çalışma Dönemimizde bir şubemize borç verilmiş, iki şubemize de kuruluş yardımı yapılmıştır.

Borç, Bursa şubemize, fotokopi cihazı alınması için gönderilmiş, şubemiz alınan cihazın sağladığı geliri borcunu kısa zamanda ödemiştir.

Yeni açılan Sakarya ve Sinop şubelerimize de kuruluş çalışmalarına katkı olmak üzere 200.000'er lira gönderilmiştir.

Kat Kaloriferi

Ankara şehrinin ısıtılmasında doğal gazdan yararlanılmasının mecburi olmasından sonra, apartman yönetimleri toplu veya bireysel ısıtma yolunda bir tercih yapmak zorunda kalmışlardır. Genel Merkezimizin bulunduğu apartmanda da bireysel, yani kat kaloriferi sistemine geçilmesi kararlaştırılmış, bunun üzerine, mevcut donanımdan yararlanılarak, toplu kalorifer tesisatı ile bağlantıların kesilip, yalnız dairemizdeki radyatörlere ulaşan yeni bağlantılar ile kat kaloriferi gerçekleştirilmiştir. Kombi diye adlandırılan ve radyatörlere sıcak su sevkedecek olan cihaz dairemiz içine yerleştirilmiş olup, kullanılması tümüyle isteğimize bağlı olacaktır. Şimdilik günün belirli saatlerinde açılan Genel Merkez büromuzun ısıtılmasında bu sistem yoluyla büyük tasarruf sağlanacağına inanıyoruz. Çünkü kat kaloriferimizi çalışma saatlerinde açık tutup öteki saatlerde asgari ısıda çalıştırabileceğiz. Bu gaz harcamalarımızı önemli ölçüde azaltacaktır.

Bu çok önemli dönüşüm için cihaz ve dönüşüm yapımı için yapıcı firmaya 11 milyon lira ödediğimizi de bu vesile ile belirtelim.

Demirbaş Alımları

XIV. Çalışma Dönemimizde, Genel Yönetim Kurulumuz, büro çalışmalarının daha verimli bir biçimde yürütülmesi ve Derneğimizin yayın organı olan **Türk Kütüphaneciliği** dergisinin ve öteki yayınlarımızın daha kolay ve ucuz yayınlanması amacıyla bazı demirbaş eşyalar satınalma yoluna gitmiştir. Bunları şöyle özetleyebiliriz:

* **Türk Kütüphaneciliği** dergisi için yapılacak görüşme ve hazırlanacak röportajlarda kullanılmak üzere, küçük ses kayıt cihazı. Maliyeti 180.000. TL'dir.

* IFLA Genel Konferansı ile ilgili ve öteki haberleşme ihtiyaçlarının karşılanması için OKIFAKS OF-5 markalı bir telefaks cihazı 4 milyon liraya satın alınmıştır.

* Yayınlarımızın dizgi işleri ile bazı yazışmalarda ve işlerde kullanılmak üzere, 40 megabite gücünde, 386 model, bir bilgisayar takımı (hafıza, ekran ve klavye cihazları) 8 milyon

500 bin liraya satın alınmıştır.

* Bilgisayarın hafızasına kaydedilen bilgileri yazılı olarak geri almak ve özellikle yayınlarımızın düzenlenmiş, baskıya hazır sayfa kopyalarını elde etmek için en gelişmiş yazıcı (printer) cihazı 10.250.000. TL'ye mal oldu.

* Saymanlık işlerinde kullanılmak üzere, bir elektronik hesap makinesi. Maliyeti 175.000. TL'dir.

* Dernek duyurularımızı ilişitirildiği pano.

Bu demirbaş eşyalara ek olarak, daha önceki dönemlerde camekân ile kapatılmış olan balkonda, camekânın alt kısımları izocam ile kaplamalı sunta döşemek suretiyle hem balkonun soğuktan etkilenmesi asgariye indirilmiş, hem de madeni görüntünün soğukluğu giderilmiştir.

Resmî Denetlemeler

Çalışma dönemimiz süresince Valilik ve Kültür Bakanlığı'nun denetlemelerine tabi olduk. Bütün bu denetlemelerden yüzümüzün akıyla çıktığımız için mutluyuz.

Pay Senedi

Türkiye İş Bankası'nın bir kaç yıl önce yaptığı semaye artırımında bu bankadan 2 milyon lira tutarında pay senedi aldığımız hatırlarda olmalıdır.

1991 yılında yeniden sermaye artırımına giden banka, pay sahiplerine, payları miktarında yeni pay senedini bedelsiz olarak verdi. Ayrıca, pay miktarının bir kaç katı senedi alabilmeleri için rüçhan hakkı tanıdı. Bizim pay miktarımıza göre alabileceğimiz senet tutarı 9 milyon liralık idi. Durumu inceleyen Genel Yönetim Kurulumuz, rüçhan hakkının tümünü kullanmağa karar verdi. Böylece, 4 milyonluk pay senedimize ek olarak 9.000.000. liralık pay senedi daha aldık ve ortaklık payımız 13 milyon liraya yükseldi. Sonradan aldığımız 9 milyon liralık pay senedinin 2 apelinı, yani borcun yarısını ödedik. İki apelin de 1993 ve 1994 yıllarında, 2.250.000. liralık halinde ödenmesi gerekiyor.

Bu yatırımın, ileride Derneğimiz için iyi bir gelir kaynağı olacağı inancındayız.

Şubelerin Çalışmaları

Çalışma dönemimizde şubelerimiz de, kendi imkanlarının ve mahalli şartlarının öngördüğü ölçüde çalışmalar yaptılar. Bunları, bu şubelerimizin Genel Kurullarına sunulan Yönetim Kurulu raporlarına dayanarak özetlemek istiyoruz. Bütün şubelerimizde faaliyetlerin önemli kısmını, Kütüphane Haftalarında yapılanlar oluşturuyor. Bu faaliyetlerin, bunlar dışında kalanları şunlardır:

Genel Kurulda göreve istekli üye bulunmadığından Adana şubemiz, İl Halk Kütüphanesi ile çocuk kütüphanesinin hizmetlerine 4 milyon liralık katkı sağlamış, sağladığı fotokopi makinası ile kütüphane çalışmalarını desteklemiştir.

Amasya şubemiz, Özel İdare Müdürlüğü'nden 100 sandalye sağlamış ve kütüphanelere vermiştir.

Ankara şubemiz, meslekî sorunların ele alınmasına ağırlık vermiş, bu amaçla çeşitli

çalışma toplulukları oluşturmuş, "Düşünceler" adını taşıyan bir bülteni 5 sayı yayınlamış, çeşitli panel ve konferanslar düzenlemiştir.

Antalya şubemiz, Azarbaycan ve Nahçıvan'a yardım kampanyasına 500.000, Erzincan depremzedesi kütüphane çalışanlarına yardım kampanyasına 1.000.000. lira ile katılmıştır.

Balıkesir şubemizin çalışmalarında ağırlığı çeşitli sergiler, şiir, reim ve kompozisyon yarışmaları, okuma, kitap ve kütüphaneler ile ilgili sözlerin bulunduğu afişler hazırlanması oluşturmuştur. Ayrıca halk kütüphanesi için faksimile ve kabinli müzik seti alınmasına yardımcı bulunmuştur.

Bolu şubemiz çeşitli sergiler açma yanında şiir, fıkra, resim, kompozisyon yarışmaları düzenlemiş, fotokopi hizmeti sunmuş, "Yunus Emre Sevgi Yılı" kutlamalarına katılmıştır.

Orhaneli Halk Kütüphanesi için Özel İdare'den alınan arsanın 2.670.000. liralık sembolik bedeli **Bursa** şubemizce ödenmiş, mahalli otoritelerin Derneğe üye olması sağlanmıştır.

Çanakkale şubemiz sergi ve yarışmalar düzenlemesi yanında bir gazete ile 2 derginin halk kütüphanesince edinilmesine katkıda bulunmuştur.

Edirne şubemizin başlıca faaliyetleri Edirne ile ilgili 4 eserin yayınlanması olmuştur. Bunun yanında Anglo-Amerikan Kataloqlama Kuralları semineri, kitap sergileri ve eğlence gecesi düzenlemiş, tiyatro temsilieri sunulmuştur.

Hatay şubemiz iki eser yayınlamış, il ve ilçe halk kütüphanelerinin ihtiyaçlarını karşılamıştır. Ayrıca bir de elektronik yazı makinesi satın alınmıştır.

İstanbul şubemizin çalışmalarının ağırlığını yayınlar oluşturmuştur. İki yıl içinde 8 kitap yayınlanmış, ayrıca bir "Kütüphane Bülteni" çıkarılmış, karikatürlü kartlar bastırılmıştır. Şubenin en önemli çalışması "Yeni Teknolojiler ve TÜRKMARÇ" sempozyumudur. Ayrıca konferanslar düzenlenmiştir.

Kırklareli şubesi, yabancı dil kursları, Kütüphane Dostları Gecesi, şiir geceleri ve konferanslar düzenlemiş, Lüleburgaz Halk Kütüphanesi'nin düzenlenmesine 20 milyon liralık katkıda bulunmuştur.

Kocaeli şubesinin başlıca faaliyetlerini yabancı dil kursları oluşturmuştur.

Konya şubesi, şiir, resim, kompozisyon, bilgi ve kitap okuma yarışmaları düzenlemiş, konferanslar verdirmiştir. İki adet de kulaklıklı radyo-teyp alınarak halk Kütüphanesinin hizmetine sunulmuştur.

Kütahya şubesi Vahitpaşanın Sesi adlı bültenin 16., 17. sayılarını çıkarmış, ayrıca kütüphanelerle ilgili el ilanları bastırıp dağıtmıştır.

Tekirdağ şubesi, Halk Eğitim Merkezi ile birlikte kurslar düzenlemiş, geziler tertip etmiş, sergiler ve yarışmalar yapmış, halk kütüphaneleri için 5 adet radyo-teyp ve ses yayın cihazı satın alınmıştır.

Sonuç

Çalışmalarımızın başlıcalarını özetlediğimiz bu raporumuzun, her zaman olduğu gibi, tasvibinize mazhar olacağına ve Genel Yönetim Kurulumuza yönelik teveccühünüzün bu raporumuza da yansiyacağına güvencimiz tamdır.

Bu inançla hepinizi saygı ile selamlırız.

Türk Kütüphaneciler Derneği
Genel Yönetim Kurulu